Kőszeg, 1907. szeptember hó 8-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyiltter sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Feigl Gyula és Ronai Frigyes kiadók címére küldendők.

XXVII. évfolyam. | Felelős szerkesztő: JAMBRITS LAJOS. | 36. szám.

A nemzeti nyelv.

Minden nemzetnek egyik legfőbb kincsét kétségkivül nyelve képezi. Ez az, mi őt a többi nemzetektől megkülönbözteti s az egyediség bélyegét üti rá.

Ha tehát valamely nép, nemzet, büszke multjára, következésképp büszke nyelvére is. Mindent elkövet, hogy nyelvét megtartsa, műveije, előbbrevigye; mert meg van győződve arról, hogy mig nyelve él, virágzik, addig erős, életképes maga a nemzet is; ha nyelvét saját fiai odahagyják, a nemzet rohamosan indul sirja felé, meghal és ugy hal meg, hogy többé nehezen támad életre.

Mily hálátlanság tenát az, ha az ember elhagyja saját anyanyelvét!

Az angol, a francia, a német göresösen ragaszkodik nyelvéhez, s ha alkalma nyilik is más nyelven beszélni, nem teszi, megmarad a magáé mellett.

Es mi magyarok mit teszünk? Semmit se hanyagolunk el oly könnyen, mint éppen nyelvünket. Azért oly polyglott még ma is Szent István birodalma.

Ezzel azonban nem azt akarjuk mondani, hogy idegen nyelvet tudni nem szép és tanulni nem kell; de annyit talán mégis megkövetelhetünk minden honfitól és honleánytól, hogy édes magyar nyelvünkön helyesen beszélni és helyesen irni tudjon, s csak ezután fogjon idegen nyelvhez, melynek tanulása által mind jobban és jobban megtanulja sajátját is.

S ebből megitélhetjük, vajjon helyesen cselekesznek-e azok a szülők, kik gyermekeiket már akkor, mikor először hallhatják e kedves szókat: „papa, mama," mintegy elszoktatják maguktól és rábizzák más nemzetiségü nevelőre vagy nevelőnőre?

Nem más ez, mint csirájában elfojtása a magyar nyelv tudásának.

A kis gyermek fogékony esze mindent felölel. Szereti ösztönénél fogva utánozni, mit felnotteknél lát és hall, most már képzeljük el, ha a nevelőnő szüntelenül a franciát, meg a németet hangoztatja, lehet-e szó az édes anyai nyelv megtanulásáról?

De azt mondhatná valaki, hogy hiszen az iskolába is járnak a gyermekek, megtanulják ott a magyar nyelvet. Dehogy is tanulják meg!

Innen származik azután, hogy idegen nemzetek irodalmát istenitik, később könyvtáraik megtelnek francia regényekkel, a mi dicsö irodalmunkkal nem törödnek, szerencse, ha tudják jeles költőink neveit.

Hány magukat magyaroknak nevezők vannak, kik többször olvasták Schillert, mint Petőfit vagy Aranyt? Pedig hol találunk hivatottabb és lángszellemübb lyrikust Petőfinél? Hol olyan jeles ballada-költőt, mint Arany János? Hol, ki oly ragyogó nyelven zeng, mint Vörösmarthynk?

Igaz, hogy van az olasznak Petrarkája, a franciának Berangerje, a németnek Heinéje, kik tagadhatlanul nagy szellemek.

De nem vallotta-e meg maga Heine, a nagy, talán a legnagyobb német lyrikus, hogy olyan őszinte érzelmeket csak ritkán sikerül lantjából kicsalnia, mint a mit halhatatlan Petőfink mindig kicsal? Nem hámulta-e Petőfinket maga Berange?

A külföldön dicsőitik költőinket, iróinkat, ahol csak ismerik őket, csak mi nem akarjuk megismerni, hogy olyan költőink és iróink vannak, kikre jogosan büszkék lehetünk.

Hozzátok fordulunk tehát, kedves magyar anyák, ti vegyétek kezeitekbe nyelvünk szent ügyét, neveljétek magatok gyermekeiteket magyarul és magyaroknak!

Egy anya annyit tehet e tekintetben, mint senki más, mert hisz ő van hivatva gyermekenevelésre: az ő kezei közt van a hatalom, hogy minők legyenek gyermekei.

Ha minden honleány buzgón fáradozik nyelvünk érdekében; ha gyermekeit nem bizza idegen nevelőre; ha a családi könyvtárt magyar irók könyvei diszitik és magyarul imádkozik övéivel: akkor nem teljesedik be az, mit a költő szomoruan zeng: „Hej! ma-holnap a magyar szó, ritka mint a fehér holló!"

Városi közgyülés.

Interpellátiok.

A csütörtöki városi közgyülés interpellátiókkal kezdődött. *August* Imre képviselő a következő interpellátióval élt a polgármesterhez:

I. Van-e tudomása a polgármester urnak egy az erdőmester által felvett és felterjesztett jegyzőkönyv vagy panaszról, mely az erdei bizottság egyes tagjai tavételnél valótlan érdekeltséggel vádolja? Ha igen! Kéri e jegyzőkönyv felolvasását.

II Van-e tudomása arról, hogy e jegyzőkönyv, vagy panaszt felterjesztés előtt erdőmester vendéglőkben, kávéházakban terjesztette, felolvasta; helyesli-e ezen eljárást s ha nem, szándékozik-e azt vizsgálat tárgyává tenni?

Polgármester az első pontra kijelenti, hogy a bizottság, mint olyan ellen a jegyzőkönyv nem szól, ami az egyesek elleni eljárást illeti az magánérdek lévén, nem tartozik a nyilvánosság elé.

A második pontot vizsgálat tárgyává teszi.

Lauringer János dr. pedig azirán interpellált, hogy a járda ügye miért nincs napirenden.

Polgármester válaszában előadja, hogy a járda ügyet a közgyülés a tanács hatáskörébe utalta. A tanácz az ügyet legutóbbi ülésén tárgyalta is és tiszti ügyészt megbizta, hogy az ajánlati felhivást készitse el. A költ-

Tárca.

A levél.

— Egy asszony naplójából. —

Soha se mondhatom, hogy Gusztáv bácsi valami nyájasan tudta volna fogadni szegényebb rokonait, meglehet, az tartóztatta vissza, hogy indulatos ember volt, hirtelen haragu és egy kissé kevély — de én mégis évek óta pontosan megjelentem a Gusztáv napra. Tudtam, hogy szükség van rám, hogy a vendég igen sok, a néni beteges és leány nincs a háznál.

Nem hagyott éppen minden nélkül szegény férjem, mert ott voltak a „Részvét gyöngyök" és „Rozmarinszálak kedveseim sirján" egy-egy jó fokos kötetben és maradt még egy csomó bucsuztató és szivbeli vigasz a kesergők számára kiadatlanul (csak tudnék kiadót találni!), de bizony nagy nyomorusággal rakosgattam egyik napot a másikkoz. Csekély nyugdijamból a szállásomat csak hogy kifizethettem, s igy ünnep volt előttem a bácsi névestélye, mely sokszor két-három napig éltartott.

Alispán, főszolgabiró, a méltóságos prépost ur, de a ki csak jöhetett, oda bizony eljött örömmel. A városhi cigányokat hozattuk ki mindig, s a hires pohárköszöntő, Duda Pál is már két nappal előbb beállitott, hogy Gusztáv bácsival megbeszéljék a legszebb mondásokat.

En a néninek már előre elmondogattam, mert nagy hangon szavalta Duda ur a beszédeit (ezért is nevezték Dudának), hogy mi lesz az alispánra: „Korunk Kátója", a prépost urra: „Gyémánt kebel", a főszolgabiróra: Megközelithetlen" és a bácsira! „Brutusz, a római."

Tudtam, hogy a mostani névnap nem lesz olyan, mint a többi volt.

Oh, a szerencsétlenség egyetlen házat is el nem kerül!

Kikerestem a „Rozmaringszálak„-ból egy szép verset, azt leirtam miniszterpapirosra, s gondoltam, hogy a bácsiékat valamivel én is meglepem. Magam is sirtam rajta, pedig nekem a jó Isten gyermekeket nem adott.

Emberek sorsa, tudd meg: könnyel élni,
Könnyel, mely a szív mélyéből fakad.
Szeretni forrón! siron túl remélni —
Scilla s Karibdis itt bőven akad;
Akadtam én is sirra — örök bánat;
Gyilkos ellenség jobban meg nem támad,
Mint e zöld halmon — hideg tetemed,
Rám nem mosolygó lezárt két szemed!

Siettem, s egész uton válogattam a szebb sorokat, főkép a kiadatlanokból.

Gusztáv bácsi éppen a méhesből jött be, mikor a folyosóra léptem. El kellett magam nevetni, hogy láttam földagadt arcát, pedig tudtam, mekkora szomoruság van a háznál, de az orra olyan különösen állt, s az alsó ajka ugy lefittyeut, hogy ha megöltek volna, se allhatam volna nevetés nélkül.

— Eredj, te bolond! Hát van ezen nevetni való?

A néni is kijött, s az is nevetett.

— Hozzatok hát egy tükröt — kiáltott fel a bácsi.

A cselédek csak a konyha ajtajából mertek kacagni, de a bácsit is egyszerre elfogta a nevetés — és hullottak a nagy, öreg könyei.

— Juliska — szólt odabenn a néni engemet megsimogatva — tudod-e, most mit tettél?

— Jaj, nem akartam.

— De Isten adta a bolondságodat. Gusztáv bátyád fél esztendeje, hogy el nem mosolyodott. Azt hittem már, hogy tébolyodik.

Ennek a nevetésnek köszönhettem, hogy mind a bácsi, mind a néni igen szivesen fogadtak. Szintén várták, hogy nevettessem meg.

Sass Samu

asztalosmester Kőszegen,
„Strucz" szálloda mellett.

Ajánlja magát minden a szakmájába vágó munkákhoz, melyeket külföldön szerzett tapasztalatai szerint legjobb kivitelben szállit. — Asztalos munkákat rajz szerinti kivitelben pontosan és olcsón készit.

Temetkezési vállalatomat ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe. Raktáron tartok mindenféle koporsókat, ugy puha mint tölgyfából, továbbá bronzirozott és ezüst bevonatu különlegességeket, szemfödeleket és minden a temetkezéshez tartozó cikkeket.

ségek fedezési illetőleg az ügyet annak idején bemutatja majd a közgyülésnek.

Az interpellátiók után

a napirend

letárgyalásába fogtak.

Véglegesen határozhatott volna a közgyülés a szent-Benedekrend részére szükségelt konviktusi telek átengedése tárgyában, de a végleges intézkedést elhalasztotta, mert a főapát e hó közepe táján ide érkezik és ennek észrevételei és kivánalmai meghallgatása után fog érdemlegesen határozni.

*

Souknp és Korb gyár kérvényének elintézését is függőben tartotta a közgyülés, mert kérvényező nem jelölte meg, hogy a gyöngyöspatti földsávból mekkora részt, hol és mi célra akar használni és vázrajz bemutatására utasittatott.

*

Polgármester előterjesztette ezután az alapok magánkötvényeinek felmondása és ezek helyébe magyar korona járadék kötvények vásárlása iránti tanácsi javaslatot, mit a közgyülés el is fogadott. Ezek szerint a jól jövedelmező magánkötvényeket továbbra is meghagyják, de rendezik azokat és a kevésbbé biztos kötvényeket felmondják és ezeken korona járadék kötvényeket szereznek be.

A körkemence

bajalt ismertette ezután a körkemence-bizottság előterjesztése. Az eddigi bajokat részben a vezetőségnek, részben a szénnek, részben a téglamester járatlanságának tulajdonitják.

A körkemence-bizottság észleleteire polgármester megtette ellenészrevételeit.

Hegedüs János dr. nem látja a bajokat orvosolni azzal, ha a jelenlegi téglamestert elbocsátja a város. *Halper* téglamester mellett eddig három tanult téglamester volt már tanitásra, egyiket sajátjából fizette Halper s végre mégis csak most jöttek ra arra, hogy az égetés azért nem volt tökéletes, mert egy füstölő, illetve szelelőlyuk el volt zárva.

Kőszegi József akkor vár a körkemence üzemétől eredményes működést, ha azt nem bizottság, hanem egy ember ellenőrzi bizonyos tiszteletdij mellett, ki idejét szivesen áldozza arra, hogy a jövödelmezőséget előmozditsa. A rendőrkapitány e javaslata helyesléssel találkozott.

Szova Ferenc a bajokat abban is látja, hogy az épitő cég nem felelt meg mindenben a követelményeknek, mert egyes munkálati kikötések, miut például a talapzat kikövezése, nem teljesittettek.

Kincs István az egyetértésen nyugvó összműködésben látja az eredményes munkálkodást.

Miután tisztáztak, hogy az épitő Gedeon és Kont cég felelősége még fenn áll s igy a hiányok pótolhatók, abban állapodott meg a közgyülés, hogy az üzleti év végét bevárja és ennek eredményétől teszi függővé a további lépéseket, egyuttal bizik abban, hogy a kezdet nehézségeit legyőzve, a körkemence meg fog felelni a hozzá fűzött reményeknek.

Alsófoku kereskedelmi iskola.

Kereskedőink tudvalevőleg alsófoku kereskedőiskola felállitását határozták el. A szükségletek fedezésére a várost is megkeresték segélyért.

500 koronát, termet, fütést és világitást kértek a várostól. A képviselőtestület a kereskedők dicséretes ügyét szivesen fogadta. A város a segélyt, később megállapitandó feltételek mellett, kilátásba helyezte. Rendezendő leszen ugyanis a szervezés és jogviszony s ezekkel kapcsolatosan a tanitás helyének kérdése, mert az iparostanonciskola helyisége e célra át nem engedhető, miután azt az esti órákban az iparostanoncok foglalják le. A további részletkérdések elintézésével a közgyülés a tanácsot bizta meg.

Ezek után most már bizvást remélhető, hogy a kereskedőiskola ez év október elsejével megkezdi áldásos működését.

Berletek és a helyiség nélkül maradt kőszegi gazdakör.

Tudomásul vette a közgyülés egy felső réti szántó, egy téglaszini szántóra és Korchmáros Gáspárnak a táblaházban birt lakására vonatkozólag kötött szerződéseket. De elég mulatságos jelenet játszódott le akkor, mikor a tábornoki lakások bérleti szerződésére került a sor.

A tábornoki ház magas emeletén ugyanis az ipartestületnek volt ezideig helyisége. Most, hogy az ipartestület saját házába költözött, megürült a tábornoki házban egy lakás. De az ipartestülettel közös helyisége vol itt a kőszegi gazdák körének is, sőt egy hatalmas tábla is függött a helyiség homlokzatán, mely a gazdák helyiségét jelölte meg. Hogy az ipartestület elköltözködött, lekerült a falról a gazdák táblája is, de meg helyiség nélkül is maradtak, mert a város már kiadta a lakást.

A gazdákon esett sérelmet Szova Ferenc tolmácsolta. August Imre a polgármesteren kereste a táblát, mig végre is abban állapodtak meg, hogy egyenlőre a városházán kapnak helyiséget a kőszegi gazdák, de a város megfelelő helyről fog majd gondoskodni.

*

Paller Ernő a laktanya tervezés pótmunkálataiért 250 K. munkadijat kért, de a közgyülés a kérelemnek nem adott helyt, mert tervező a törvénynek megfelelő tervek készitésére nyert megbizást s igy a másod illetve harmad példányokat is el kellett készitenie a kialkudott árért.

*

Szabó József volt városi rendőrnek folyósitották a rendőri fizetés rendezés folytán járó többletet.

*

Majd *Baumgartner* Lajos fogmüvesnek a város kötelékébe valo felvételét tárgyalta a közgyülés élénk vitázás mellett. Voltak sokan, kik a felvétel ellen szavaztak volna, mások meg elhalasztó inditványt tettek, mert tudvalevőleg Baumgartner ellen bünvádi eljárás van folyamatba téve. De a törvénynyel ellentétbe nem helyezkedhetett a közgyülés, mert Baumgartner honositotta magát s most már a kilátásba helyezett felvétel után, végleg fel kellett venni a városi polgárok közé. Felvételi dijat azonban 80 koronát fizet.

*

Schreiner Samunénak további egy évre szavaztak meg segélyt. Elhatározta a közgyülés, hogy létesit uj lőportornyot, de a régit nem alakitja át munkáslakássá, mert erre nem alkalmas. A plébánia kert pajtáját tataroztatja, egyben elrendeli a megállapitását annak is, ha szükséges-e a tetőzet uja fedése. Ezzel a rendes tárgyak letárgyaltatván, következett két rendkivüli tárgy:

A városi erdők államositása.

Kőszeg város közgyülése folyó évi február hó 7-én hozott határozatával, a tanácsnak javaslata alapján, a városi erdőknek állami kezelésbe adását határozta el és erre vonatkozó egyhangu határozatát a közigazgatási bizottság erdei albizottságához ez év március hó 19-én terjesztette tel.

Miután azonban Vasvármegye kib. erdei albizottságának határozatával, a város képviselőtestülete egyet nem ért, azért a közgyülés elhatározta, hogy felir a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez, hogy az ügyet összes mellékleteivel küldje vissza a városnak, hogy a közigazgatási bizottság sérelmes határozatára, mely a városnak jól megfontolt érdekével ellentétes, nyilatkozhassék.

Az ügyet a főjegyző referálta el, kihez aztán Szova Ferenc ama kérdést intézte, hogy minő sérelmek azok, melyek az erdei albizottság határozatában foglaltatnak.

A főjegyző válaszában kijelenti, hogy ezuttal nem óhajt részleteket napvilágra hozni, majd tájékozódik a közgyüles a sérelmekről akkor, ha az iratok vissza jönnek, de a többek közül egyet mégis elmond. A kib. erdei albizottság határozatában az is benn foglaltatik, hogy a város képviselőtestülete egy városi faraktár felállitását megtagadta, pedig ellenkezőleg, ilyennek felállitását elhatározta.

A másik rendkivüli tárgy az 1908. évi legtöbb adót fizetők névjegyzékének a megállapitása volt. A törvény ennek tárgyalását, 24 óra közbevetésével kitüzendő közgyülésen rendeli el, miért is azt a pénteken délutáni közgyülésen, melyen 7-en voltak jelen, tárgyalták és az 1908. évi

virilista képviselők

a következők lettek: *Rendes tagok:* dr. herceg Esterházi Miklós, Kincs István, dr. Waisbecker Antal, dr. Stúr Lajos, Tipka Ferenc, id. Eitner Gusztáv, Szeybold Károly, Gintner Mihály, id. Unger Károly, Kőszegi ált. takarékpénztár. Mohr Vilmos, Popper Ignác, Freyberger Sándor, dr. Lauringer János, Pfeffel János, dr, Deutsch Lajos, Horváth Sándor (nyug. ezredes uj), ifj. Eitner Gusztáv, Pollák Sándor, Jánosa Lajos, Czeke Gusztáv, Fuchs János, Purth Frigyesné, dr. Schneller Aurél, szent-Domonkos-zárda, Sziklay Jánosné, Szeybold Frigyes, Waisbecker Henrikné, Kőszegi takarékpénztár, Waisbecker János, Kőszegi evang. gyülekezet (uj), Grosinger Ferenc (uj), ifj. Unger Károly, Kirchknopf Mihály. *Pótlagok:* Schreiner János, Csikós Ede. Tuczentaller Lajosné, Schäffer Gusztáv, Terplán Kornél, Weörös Aladár, Róm. kath. hitközség. — A rendes tagoknál a legkisebb adóalap 346 kor. 92 f.

Városi ügyek.

2434/1907. **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy az 1892. évi 15. t.-c. 3. §-a alapján azon szőlőbirtokosok, akik szeszes italok kimérése, vagy kismértékbeni elárusitásával nem foglalkoznak, saját termésü boraikról a házi szükségletre szánt mennyiség után kedvezményes adózást élveznek.

A kedvezményes adózásra vonatkozó igény a szőlőbirtokos neve, háza-száma, a családtagok száma, a szőlőbirtok terjedelme, a házi fogyasztásra fölhasznált bor évi átlagos mennyisége, a folyó évben remélhető termés, f. évi szeptember hó 15 ig a városi fogyasztási adókezelőnél irásban közlendő, akit egyuttal utasitok arra, hogy a hozzá beérkezett bejelentéseket javaslatával ellátva f. évi szeptember hó 20-ig a város tanácsához beterjessze.

Kőszeg, 1907. augusztus hó 22-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

2877/907. **Hirdetmény.**

Közhirré teszem, hogy a vármegyei gyámpénztár 1906. évi mérlege az árvaszék f. évi augusztus hó 24-én tartott teljes ülésében felülvizsgáltatván, a törvényhatóság kiadóhivatalában a folyó szeptember hó 16-án tartandó törvényhatósági közgyülést megelőzőleg 15 napi közszemlére kitétetett.

A számadási mérleg ellen netán felmerülő észrevételek a közgyülést megelőzőleg 5 nappal adandók be az állandó választmányhoz.

Kőszeg, 1907. augusztus hó 31-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

1915/1907. **Hirdetmény.**

A nem tényleges állományu közös hadseregbeli s honvédségéhez tartozó legénység ellenőrzési szemléi a folyó évben nem tesznek megtartva, szintugy elmarad a népfelkelők időszaki jelentkezése.

Kőszeg, 1907. évi augusztus hó 31-én.

Kőszegi József
rendőrkapitány.

2955/1907. **Hirdetmény.**

Az 1886. évi XXI. t.-c. 25. és 28. §-ához képest ezennel közhirre tétetik, hogy Vasvármegye igazoló választmánya a legtöbb adófizető bizottsági tagok 1908. évi névjegyzékének összeállitása végett f. évi szeptember hó 12-én délelőtt 10 órától 11-ig Szombathelyen a vármegyeház kistermében ülést tart.

Ezen ülést megelőzőleg az adóhivatalok hivatalos kimutatásai, melyek alapján a fent irt névjegyzék összeállitatik, folyó évi szeptember hó 5-étől fogva Rusa Béla vármegyei aliegyzőnél annak hivatalos helyiségében közszemlére kitéve vannak, hol is azok az esetleges felszólamlások megtehetése végett a jelzett napokon d. o. 9—11 órák alatt bárki által betekinthetők.

Egyuttal az 1886. évi XXI. t.-c. 27. § a alapján felhivatnak mindazok, kik az adó kétszeres számitásának kedvezményét a törvény értelmében igénybe venni kivánják, hogy az igazoló választmány ülésének tartama alatt az igazoló választmány előtt szóval vagy irásban jelentkezzenek és jogosultságukat kellően igazolják.

Ezen hirdetmény minden községben kifüggesztendő és szabályszerüen közhirré teendő.

Szombathely, 1907. szeptember hó 3-án.

Herbst Géza sk.,
Vasvármegye alispánja.

Hirek.

— **Hajós Alfréd** müépitész, a főgymnázium épitkezése felett tegnap ellenőrző szemlét tartott.

— **Elköltözés.** *Vágó* Sándor m. kir. honvédhadnagy kezelő tiszt, uj állomás helyére Székesfehérvárra költözött, hol a napokban foglalja el uj hivatalát. A társadalmunkban kedvelt tisztnek távozását csak sajnálattal regisztráljuk.

Ami eszembe jutott a diákokról, meg a cigányokról és a katonákról, mindent elmondtam, de Guszti bácsi csak simogatta a széles, ráncos homlokát, hanem nevetni nem tudott többet. Lenézett a földre és nagyokat sóhajtott.

Mily gazdagok voltak, mennyi földjük, lovuk, ökrük, juhnyájuk, mekkora gyümölcsös kertjük — és Isten nem hagyta, hogy nyugodtan élvezhessék! Nem voltak pedig rossz emberek, csak a bácsi nem birt az indulatosságával. Azt akarta, hogy neki senki ellent ne mondjon.

De Sándor, a fia, egy szegény lányt szeretett meg, ki nem illett volna a gazdag Kunváry családba.

Hogy tegye azt egy gazdag, előkelő uraság kihez a megye szine-java jár, hogy egy özvegy ispánné leányát egyszer csak a fényes palotába beeresszse, s azt mondja neki menyem!

Eljött a Gusztáv-ezre.

Minden készen volt. A sültjeink nagyszerüek, a tortáink pompásak, fácánt, de meg őzet is kaptunk.

Már nyolc óra. De vendég sehol.

— Bácsi — kérdem, — beeresszem a cigányokat, itt vannak.

— Kinek? — mordult rám a termetes ember.

Kilenc óra — de senki. Hol vannak a régiek?

Kivül a keritésen ott álltak a parasztok, de hintó, kocsi egy se jött még.

Fáztam ijedtemben, hogy mi lesz itt.

A bácsi ott járt-kelt a teritett asztal körül és minden percben várhattam, hogy egyszer csak csörömpölni fognak a poharak és a tányérak.

Elszavaltam magamban, hogy

„Embernek sorsa, tudd meg: könnyel élni", hanem nem merészeltem elő a Rozmaringommal.

Mi lesz itt, Istenem?!

Oh, mennyivel boldogabb voltam én, holott alig birtam megkeresni a mindennapit. Arra gondoltam, hogy átfutok a papért, jegyzőért, s valakit mégis hozok.

— Levelet hoztam — állitott meg a kapuajtoban egy ácsorgó paraszt.

— Kinek?

— A nagyságos urnak.

— Te, ki az, mi az? Hozzátok ide azt az embert! — rikoltozott a bácsi a folyosóról.

S ő maga is szaladt az ember elé.

— Sándor! — hörögte a bácsi, s majd szétszaggatta a levelet, mint ki akarta és nem tudta kibontani jól.

Ilyen zokogást, kiabálást soha életemben nem hallottam.

— Terka te, nézd, Sándor él — szaladt a levéllel a bácsi Terka nénihez. A fiad, a fiu! — köszönöm!

Hol az Istennek köszönte, hol a fiának, hogy még egyszer láthatja a fia betűit.

Be kellett hivnunk a parasztokat. Oda ültette őket az asztal mellé.

Egyszer csak a cigányok is ott termettek.

Húzták a régi jó nótákat.

— Tudnátok-e azt a nótát, hogy . . .

A cigányok eltalálták a Sándor nótáját.

Ki találta ereszteni a száján: „Oh, fiam, nem tudtál te elönni? Hát szabad neked haragudni az anyádra! Vedd el, akit szeretsz, csak hozzon az Isten!"

En már rég megösmertem Sándort, aki ott ült paraszt ruhába öltözve a parasztok közt, s ott volt mellette a telesége is, egy gyönyörü szőke asszony, parasztos ruhában, s sokszor törülgette a könyeit — mikor föláll az egyszer a magas sugár ember és szól:

— Edes apam!

— Fiam, rossz, rossz gyerek! — ugrott ki az asztal mellől a bácsi és szoritotta karjai közé a hazakerült Sándort, kit haragjában, amikor megtudta, hogy a szegény leányt elvette, puskával kergette ki az udvarról — fiam, kedves fiam!

Sok szép névestét értem meg a bácsinál, hanem ennél szebbet, vidámabbat egyet sem.

— **Házasság.** *Molnár* Béla budapesti postatiszt e hó 4-én tartotta egybekelését a szomszédos Kethelyen, *Kuzmus* Paulával, a körjegyző leányával. A fényes esküvőn számos rokon és jóbarát volt jelen. Ünnepe volt a falunak is, melynek legényei leányai szép diadalkaput állitottak a templom elé. — *Schohay* Ede bécsi fogházi segédtiszt, tartalékos főhadnagy tegnap esküdött örök hűséget *Decker*Idának Kőszegen. — *Kis* János vasuti hivatalnok tartalékos hadnagy, kedden köt házasságot *Biró* Margit Etelkával Kőszegen.

— **Tanulmányi kirándulás.** A szombathelyi főgymnásium alsó osztályainak tanuló ifjusága mintegy 160-an, tegnap Kőszegre rándultak, hol tanáraik vezetése mellett megtekintették városunkat és a nevezetességeket.

— **Villamos szinház.** *Zeller* közkedvelt és népszerü villamos szinháza tolutotte hatalmas sátrát városunkban, a városmajor telkén. Örömmel látjuk Zellert városunkban, melynek közönsége már tavaly megérdemelt bizalommal tüntette ki Zeller kitünő villamos szinházat, mert tökeletes mozgófényképei, élvezetes és gazdag műsora, mindig nagy közönséget vonzott a szinházba. Zeller mozgófényképszinháza ez idén jóval nagyobb a tavalyinál. Egyezer személy befogadására alkalmas hatalmas alkotmány diszeleg a városmajorban. 12 ivlampa világit az előtérben, 3 ivlampa pedig a belső helyiséget árasztja el pazar fénynyel. Villamos zongora szórakoztatja a közönséget. Egy előadáson 2000 meter hosszu tekercset mutat be. Uj műsor. Képei oly tökéletesek és természetesek, hogy azokért már a legmagasabb helyekről kapott dicséreteket és elismeréseket. A hol vállalata eddig megfordult, igy legutóbb Sopronban, a lapok mindenütt a legnagyobb elragadtatás hangján irtak róla. A miut az előjelekből látszik, Kőszeg város és vidéke közönsége is nagy érdeklődéssel várja a vállalat szépségéről hires képeinek bemutatását. A megnyitó előadást tegnap este mutatta be. Zeller villamos szinháza csak egy hónapig marad Kőszegen és valamennyi előadását gazdag műsorral fogja élvezetessé tenni. Emlitésre méltó meg az is, hogy olcsó helyárak mellett látogathatja közönségünk a szinházat. Helyárak: I-ső 60 fillér, II-ik hely 40 fillér, III-ik hely 20 fillér, Az eloadások kezdete este fél 8 és fél 9 orakor. Menjünk hát bioskopba.

— **Villamos központi telepünk átvétele.** A város a villamos központi telepet héttőn fogja véglegesen átvenni az épitő Ganz-féle villamossági részvény társaságtól. Az átvételnél a város részéről jelen lesznek a tanács és épitő bizottság tagjai, miut szakértő mérnök *Balázs* Fülop a szombathelyi villamos művek igazgatója.

— **Világitási naptár szeptember havára**: 1—10-ig este 7 óra 15, 11—15-ig 7 óra, 16—25-ig 6 óra 45, 26—30-ig 6 óra 30-kor gyulnak ki a villamos lámpák. Az eloltás hajnali télnégy és negyedöt óra között váltakozik.

— **Katonáink itthon.** A huszárok a tegnapi nap folyamán tértek vissza gyakorlatról. A nyolcvanhá masok ma jönnek meg. A honvédzászlóalj pedig e hó 12-én érkezik vissza Kőszegre.

— **Beiratások eredménye a főgymnáziumban.** A kőszegi szt. Benedekrend főgymnáziumában a beiratások a következő eredménynyel zárultak: Az I-ső osztályba beiratkozott 57, a II-ikba 58, a III-ikba 48, a IV-ikbe 42, az V-ikbe 31, a VI-ikba 24 tanuló. A tanulók összes száma 261.

— **Uj rendőrök.** A városi tanács pénteken töltötte be a két megürült rendőri állást. 14 pályázó közül *Esztner* János és *Kolnhoffer* Ferenc kőszegi lakósok lettek uj rendőrök.

— **Villamvilágitas az evang. felsőbb leánynevelőben.** Lassan, de mégis csak tért hódit a szép, egészséges villamos fény. Legujabban az evang. leányintézetbe vezetik be a villamvilágitást. Az intézetben az előadások csak e hó közepe táján fognak megkezdődni.

— **Mégis drága a hus — Kőszegen.** Igen, Kőszegen még mindig hallatlan drága a hus. Más helyütt, igy például legutóbb Pápán, a mészárosok elérkezettnek látták az időt végre arra is, hogy a husárát leszállitsák és le is szállitották 20%-kal azon egyszerü okból, mert a vágó marha is 30—40%-kal olcsóbb lett. Aki érdeklődött legutóbbi országos vásárunk állatforgalma és az árak iránt, az láthatta, hogy a szarvasmarha ára jelentékenyen — bátran mondhatjuk *40%-kal csökkent.* Bátran mondhatjuk azt is, hogy a nagy kinálat mellett a kereslet határozottan *gyenge* volt. Mindezek oly jelentősteljes momentumok, melyekkel foglalkoznunk kötelességünk, mert ha a kőszegi mészárosok nem is, de a fogyasztó közönség és a hatóság lássa elérkezettnek az időt arra, hogy valamit tegyen a kőszegi husdrágaság ellen, hogy a közélelmezés annyi is sulyos terhei elviselhetőbbekké legyenek. Ehhez nemcsak joguk van, de kötelességük is. A tisztességes polgári haszonnak is van határa, mely megáll ott, hol a tulságos nyerészkedésre való hajlaudóság kezdődik. A hatóságnak hatalmában áll, módot találni arra, hogy a jó és olcsó élelmezést emberi furfang ne akadályozza. Mert az kétségtelen, hogy többször okoz bajt, hogy egyes csoportok szembehelyezkednek a közérdekkel, mint az, hogy a természet bánik velünk mostohán. Tegyünk hát valamit, hogy végre valahára olcsóbb legyen a hus, mert a vágó, a szarvasmarha ára is olcsóbb lett és mégis drága a hus — Kőszegen.

— **Vásár.** Legutóbbi országos vásárunk állatforgalma érdemel különösebb figyelmet. Az alábbi adatok fényeseu igazolják, hogy az állatvásáron oly gyenge volt a kereslet a nagy kinálattal szemben, hogy a szarvasmarhát 30—40%-kal lehetett olcsóbban venni, mint ezelőtt félévvel. Felhajtottak 1563 darab szarvasmarhát, melyből *mindössze 597 darab kelt el.* 591 drb. lóból 193 talált vevőre. A sertés forgalom elég jónak mondható, mert a 278 darabból 249 cserélt gazdát.

— **A kőszeg—soproni h. é. vasut részvénytársaság alakuló közgyülésére** *Stein* Miklós mérnök és a vasut engedélyese a meghivót kibocsátotta. Az alakuló közgyülés Sopronban a Pannonia szálloda 12. sz. termében szeptember hó 19-én délután tartatik meg, a következő napirenddel: Elnök, jegyzők és jegyzőkönyvi hitelesitők választása, az engedély okmány és az alapitási tervezet bemutatása és határozathazatal az abban foglalt határozmányok felett, ugyszintén megállapitása annak, hogy a részvények elhelyezése a törvény értelmében biztositva van; az alapszabályok megállapitása: „Sopron-kőszegi h. é. vasut Részvénytársaság" megalakulása iránti határozathozatal; az alapitó felelősége iránti határozathozatal; az igazgatóságnak engedélyes alapitó általi kinevezésének tudomásul vétele; az épitési szerződés feletti határozathozatal; felhatalmazás az igazgatóság részére az üzemi szerződésnek a Máv-val, ugyszintén a csatlakozási és egyéb szerződések megkötésére; a felügyelőbizottság tagjainak 1 évre leendő megválasztása és tiszteletdijának megállapitása és netáni inditványok.

— **Az uj laktanya.** Kőszeg város egy zászlóalj befogadására alkalmas laktanya épitését határozta el annak idején. A tervek és költségvetés már készen is vannak, csak pénz hiányzik hozzá, hogy a laktanya föl is épüljön. A költségvetési összeg 500 ezer koronára rug. A város a pénzt kölcsön utján óhajtja megszerezni. Összesen kilenc hazai pénzintézetet keresett meg a kölcsönügylet lebonyolitására. Egy pesti elsőrangu pénzintézet azonban azt a tanácsot adja a városnak, hogy a kölcsönfelvételt, tekintettel pénzpiacunk kedvezőtlen helyzetére halaszsza jobb időkre, mikor a város kedvezőbb teltételek mellett juthat pénzhez.

— **Beirások.** A városi iparostanonciskolába a beirások f. szept. hó 12., 13. és 14-én este 6 órától $^1/_2$8-ig lesznek a rajzteremben, mint ez már az értesitőben is közölve van. A rendes tanitás 15-én veszi kezdetét. Felkérem az iparosmester urakat tanoncaik pontos beiratására. Kőszeg, 1907. szept. 6-án. *Pados Gábor,* igazgató.

* **Anyakönyvi statisztika** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési, házassági eseteket jegyezték be:

Születés.

Szeptember 1-én: Deckelmann József és neje Müller Mária leánya Paula, r. kath.

Szeptember 3-án: Tóth József és neje Nagy Fáni fia József, r. k.

Házasság.

Szeptember 7-én. Schohay Ede hivatalnok és Decker Ida.

A elmult héten halálozás nem jegyeztetett be.

Irodalom és müveszet.

(*) **A „Zenélő-Magyarország"** közkedvelt zenemű-folyóiratnak a ma megjelent 342-ik füzete, mint rendesen, érdekes zenemüujdonságokkal bővelkedik. Tartalmazza: I. Révfly Károly, „Tündérország rózsás kertje" és „Jaj de fehér a két orcád" cimü két rendkivül szép és hamar népszerüségre számot tartó magyar dalát II Gaal Ferenc, a korán elhalt nagyhirü zeneszerzőnek, legutolsó hátrahagyott zongora művét, az elragadó szép „Hattyádalait". Három bájos kis zenei apróság 1) „Pourqui?", 2) „Reponse", 3) „Elegia" cimmel. III. Johnson L. Chas. „Jola cimü szerenádját, melyet „Os Budavár" naponkénti műsorán ugyancsak a kedvelt Johnson és Dean néger művészpar roppant tetszés mellett ad elő. Az ügyesen szerkesztett, életrevaló folyóiratot, mely ma már majd csaknem minden magyar zenecsalád zongoráján feltalálható, — felesleges ajánlanunk. Gazdag, értékes tartalma mesés olcsó ára önmagát ajánlja; csak még annyit azoknak, kik még nem ismernék, hogy egy negyed évben 6 ily gazdag tartalmu 12 oldalas füzet jelenik meg, s igy a legszebb zenemüujdonságokat kapja az előfizető, 3 korona negyedévi előfizetésért. Előfizetések a most folyó XIV. évf. 57. (III julius-okt.) évnegyedére a „Zenélő Magyarország" (Klökner Ede) zenemükiadóhivatalához, Budapest VIII. József-körut 22. intézendők — honnan kivánatra az eddig megjelent 342 füzet teljes, gazdag tartalom jegyzéke bérmentve megküldetik.

Egy orosz éj.

(Vége.)

Hanem ez az örömrivalgás sehogy sem talált visszhangra lelkében, mert e rivalgás között atyjának haldokló hörgését vélte hallani és mig ajkai a gépileg megszokott mosolyra gerjedt köszönetül a meghódoló népnek, azalatt szemei a legmélyebb fájdalmat tükrözték vissza. És ilyen percek soha ki nem törölhető vonásokat vésnek az arcba. Meg lehet tanulni igenis el fojtani a könyeket és mosolylyal eltakarni a szivetdulló fájdalmat; hanem mikor a mosoly elillant, csak annál elevenebben látszanak a szenvedés nyomai az arcon.

Visszatérve a terembe, Nagy Katalin unokája lábainál szemlélte anyját és testvéreit. Feodorowna Mária szilárdan tekintett fia szemei közé, mig az óvé földre szegeződtek, nem bünös öntudatból hanem ama titkos vád következtében, mely anyja szeméből feléje villant. Szivesen borult volna anyja keblére, felkiáltván: „Vigasztalj, mert sokat szenvedek!", azonban már fel volt állitva a korlát, mely az anyját és a fiut bizalmukban, szeretetükben és érzelmük odaengedésében egymástól elválasztotta; most az anya az uj cárnak hódolni és benne urát elismerni jött. Ezentul ő nemcsak anyjától, családjától, hanem az emberiségtől is el lett szakitva; mert a kormányzás átka az uralkodók elszigeteltségében rejlik.

Sandor, lelke mélyéig megrendülve tért vissza laktermeibe és annyi ideje sem maradt, hogy erőt vehessen érzelmein, szüntelen az hangzott vissza lelkében: „Uralkodó vagy, működjél!" A jelen és a jövő idő szigoru birákként álltak ellenében, s oldalán nem volt egy hű barát, nem tanácsadó, kibe bizalmát helyezze. Erről a rettenetes éj eléggé tanuskodott.

Mosolygó arcok környezték atyja koporsóját, sőt akikkel jót tett, éppen azok iparkodtak feltüntetni, milyen kevéssé sajnálják jóltevőjük halálát.

A közömbös tömeg közt mégis feltünt egy alak, mely a busongó fiuval atyjáért könyeket hullatott és Sándor ez alakban egy hű szolgát, egy háladatos embert fedezett fel ama számtalanok közt, kiket Pál jóságával elhalmozott, ez Araktsejew volt.

Sándor sohasem felejtette el, mily jótékonyan hatott szivére ebben az órában e hű szolga könyhullatása. Araktsejew lett bizalmának embere és az maradt egész haláláig.

Most Európa valamennyi udvarához futárok küldettek, a világnak e nagyszerü drámát jelentendők, mely Oroszországban végződött és bármilyen sürü lepelbe burkolták is az eseményt, a gyanu, mely az előzményekből itélt, mégis föltedezte a valót és bármit hireszteltek is a hivatalos közlemények felőle, azért az egész világ tudta, hogy Pál cár erőszakos halállal mult ki.

Kitünő minőségü, asztali borok (gróf Deym termése), **villányi, verseci** vörösbor; ugyszintén **köszegi palacksör** kapható

Maitz Józsefnél,
Kőszeg, Belváros 59.

Bécsujhelyi frankfurti nagy 1 pár 20 fillér
" " kis " " 10 "
" knakk kalbász " " 20 "
" Cervelát " " " 10 "
valamint különféle felvágott **szept. 15-től kezdve** mindig frissen kapható Waisbecker Ede utódánál **Schaar Józsefnél.** Kőszegen.

Eladok

egy jó állapotban levő fürdőkádat.

Márkus Kálmán
Kiraly-ut 630. megbizott.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első rangu kénes hévvizü gyógyfürdő; modern berendezésü gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márvanyfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó- és belégzési kura. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Egy üveg 5 kor., fél üveg 2 kor. 60 fill.
Kapható Kőszegen:
Janosa Gyula-, Pollák Sándor- és Schaar Józsefnél.

Bérbeadás.

Kőszegen az **Erdő-utcában levő 196. sz. ház**, mely 3 szoba, konyha és minden szükséges mellékhelyiségekből áll, **november 1-jével** kiadó.

Bővebb tudósitást nyujt e lap kiadóhivatala.

Mintázott cementlapok

(a la Mettlachi)

különféle izléses mintákban ajánlhatok:

templomok, lépcsőházak, folyosók, verandák, konyhák, fürdőszobák stb.

burkolására.

Legolcsóbb árak mellett kaphatók:

ZERTHOFER MIHÁLY

cementárugyárában

KŐSZEGEN.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur" fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden szinben.

Mindenkor kaphatók:

Unger József cég-néi
Kőszegen.

Szombathely: Kaiser Lajos.

POLITZER SÉRVAMBULATORIUM.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajosok, ferdénnőttek és amputáltak részére. Budapest, IV. Károly-körut 10. félemeleti. Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen dijtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelez. **Orvosi ellenőrzés, mérsékelt árak! Egyéni, speciális kezelés!** Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb! Vidéki rendelések az orvos szakorvosa által lelkiismeretes felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek. **Higienikus cikkek** a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbizhatók. Tucatonkint 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg **„Az ember egészsége"** cimű orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek dijtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Eredeti svéd gyártmányu

BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK
és NYERSOLAJLOKOMOBILOK

Rundlof szabadalma.

Ezernél több üzemben!

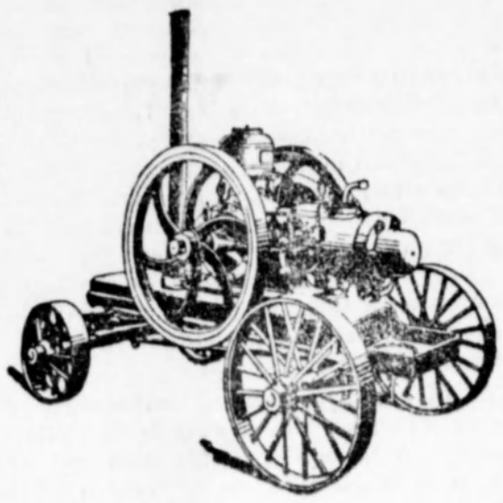

Ezernél több üzemben!

Üzemük a létező legolcsóbb, leguegbizhatóbb Szerkezetük szabatos, könnyen érthető, könnyen hozzáférhető, a por elől védve van. Kezeléshez nem kell gépész. Megindités után nem kell fel ügyelet. Penzügyöri ellenörzés nincsen. Bármely üzemhez és bárhol haszuálhatók. Motorok 3-tól 100 lóerőig és feljebb. Lokomobilok 5-től 20 lóerőig.

Szakszerű felvilágositásokkal, árjegyzékkel, ajánlattal és referenciákkal kivánatra dijmentesen szolgál

Schvarcz József és társa,

gepraktár és muszaki iroda.

Budapest, V., Váci-körut 26. szám.

Távirati cim: USZÓ, Budapest.

Kivándorlás szükségtelen!

Amerika itt van!

Alapitson mindenki házi ipart!
Kérjen felvilágositást mindenki

az **Első magyar kötőgépgyár**-tól

Budapest Kispest.

Legkönyebb pénzkereset!
Elethossziglani megélhetési mód!

Kiadó uri lakás.

November hó 1-étől kezdve a **Királyut 695 sz.** házban levő utcai lakás (4 szoba, fürdőszoba és egyébb mellékhelyiségek) kiadó. Bővebb felvilágositást ad levélbelileg **Nagy Gyula Felsölövő, Vasm.**

Állandó kereset

ügyes uriember részére, — ki chemiai gyártmányok — gazdáknak és ismételárusitóknak — szétadásával akar foglalkozni.

Mellékkeresetnek is igen megfelelő.

D. Hardung és társa.

Chemiai gyár.

Aussig-Schönpriesen.

Törekvő Emberek figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társa

Nagyváradon,

Füzes fatelep 3 sz. alatt

ajánja uj alaku és igen célszerü törvényesen védett

saját rendszerü hornyolt cement tetőcserép.-kézi gépeit

cement és homok keverékbol előállitandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel

nagy jövedelmet biztositó üzlet létesithető.

Nagyobb mennyiségü üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Epiteszek és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók és bárhol felállithatók. Az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni, bővebb értesitést személyesen vagy levél utján fenti cégtől beszeresni szivesked jék hol a gyártás módja, a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

Tüzifa eladás.

I. oszt. Bükkfa hasáb 1 meter kor. 8·75.
II. „ „ „ 1 „ „ 8·25.
III. „ „ „ 1 „ „ 7·75.

házhoz szállitva, 110 cm. magasan rakva.

A fenti árak azonnali szállitásra, vagy legalább is rögtöni előjegyzésnál érvényesek. Későbbi vételnél magasabb árak lesznek. Előjegyeztetni már most lehet későbbi szállitásra. A fa ára mindig az átvételnél fizetendő. A fa vétel előtt mindenkor megtekinthető a faraktárban.

Teljes tisztelettel

Jánosa Gyula,

füszer és csemege kereskedés.

Zacherlin

elérhetlen hatásu mint féregpusztitó.

Csak üvegekben valódi

Kapható, hol falragaszok láthatók.

Nyom. Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.